

Brüssel, 24. märts 2023
(OR. en)

7767/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0083(COD)

CONSOM 100
MI 234
COMPET 258
SUSTDEV 50
ENV 297
ENER 154
DIGIT 47
CODEC 456
IA 50
IND 142

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	23. märts 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 155 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV kaupade parandamist edendavate ühiste normide kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ning direktiive (EL) 2019/771 ja (EL) 2020/1828

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 155 final.

Lisatud: COM(2023) 155 final

Brüssel, 22.3.2023
COM(2023) 155 final

2023/0083 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

kaupade parandamist edendavate ühiste normide kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ning direktiive (EL) 2019/771 ja (EL) 2020/1828

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2023) 137 final} - {SWD(2023) 59 final} - {SWD(2023) 60 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesolev seletuskiri on lisatud ettepanekule võtta vastu direktiiv, millega edendatakse tarbijate ostetud kaupade parandamist ning muudetakse direktiivi (EL) 2019/771, direktiivi (EL) 2020/1828 ja määrust (EL) 2017/2394. Ettepaneku eesmärk on saavutada komisjoni rohepöörde prioriteet, eelkõige Euroopa roheline kokkulepe¹ ja sellega seatud kestliku tarbimise eesmärk.

Kui tarbekaubad rikki lähevad, ei püüa tarbijad neid sageli parandada, vaid viskavad need enneaegselt ära, kuigi neid saaks parandada ja kauem kasutada. See juhtub kaupade müügi direktiivi² kohase seadusest tuleneva garantiid alusel, kui tarbijad valivad parandamise asemel asendamise, ning väljaspool seadusest tulenevat garantiid, kui tarbijad ei soovi parandamist mitteoptimaalsete parandusvalikute ja -tingimuste tõttu. Selles kontekstis on ka taastatud kaupade kasutamine piiratud, mis jätab kasutamata potentsiaali, et eri kasutajad saaksid kaupu korduskasutada.

Tarbijate ostetud parandatavate kaupade enneaegne äraviskamine toob kaasa jäätmete hulga suurenemise, tekitab kasvuhoonetega heidet ja suurendab nõudlust väärtuslike ressursside järele uute kaupade tootmiseks. Tarbijate ostetud parandatavate kaupade enneaegse äraviskamise probleem esineb kogu ELis paljude selliste tarbekaupade puhul. Rohkem kui kaks kolmandikku avalikul konsultatsioonil vastanutest (65–74 %) toetas ELi tasandi lahendusi.

Euroopa tuleviku konverentsi soovitus³ nõutakse parandamisõigust, eelkõige 5. ettepanekus kestliku tarbimise, pakendamise ja tootmise kohta ning 11. ettepanekus jätkusuutliku majanduskasvu ja innovatsiooni kohta. Käesolev ettepanek, mis käsitleb kaupade parandamise edendamist, on osa komisjoni vastusest sellele üleskutsele⁴.

Kestliku tarbimise edendamiseks on käesoleva direktiivi eesmärk suurendada tarbijate ostetud kasutuskõlblike, kuid puudusega kaupade parandamist ja korduskasutamist nii seadusest tuleneva garantiid raames kui ka väljaspool seda.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Komisjon taotleb rohelise kokkuleppe kestliku tarbimise eesmärki terviklikult mitmesugustes algatustes, mis käsitlevad enneaegse äraviskamise eri aspekte nii pakkumise kui ka nõudluse poolel.

Pakkumise poolel sätestatakse kestlike toodete ökodisaini määruse ettepanekus⁵ toodete parandatavuse raamistik tootmisetapis, eelkõige seoses tootedisaini nõuete ja varuosade kättesaadavusega.

---

¹ COM(2019) 640 final, 11.12.2019.

² ELT L 136, 22.5.2019, lk 28

³ [Euroopa tuleviku konverents, aruanne lõpptulemuse kohta, mai 2022.](#)

⁴ COM(2022) 404 final

⁵ COM(2022) 142 final, 30.3.2022.

Nõudluse poolel on ettepanekus võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse tarbijate mõjuvõimu suurendamist rohepöördel (tarbijaõiguse direktiiv)⁶ sätestatud kohustus anda müügikohas paremat teavet toodete vastupidavuse ja parandatavuse kohta. See võimaldab tarbijatel teha kestlikke ostuotsuseid.

Vastavalt ettepanekule võtta vastu määrus ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist (andmemäärus) on ühendatud toodete kasutajatel juurdepääs andmetele, mida nad loovad nende toodete kasutamise ajal, ja õigus anda need andmed vabalt valitud kolmandale isikule. Selline juurdepääs andmetele on oluline sõltumatute parandajate jaoks.

Kui tootel ilmneb puudus müügijärgses etapis, pakub kaupade müügi direktiiv tarbijatele müüjate vastu õiguskaitsevahendeid puuduste eest, mis esinesid kauba üleandmise ajal ja mis ilmsid vähemalt kaheaastase garantiiperioodi jooksul. Kaupade müügi direktiivi kohaselt saavad tarbijad valida tasuta parandamise ja asendamise vahel. Nad ei saa nõuda valitud õiguskaitsevahendit, mis on võimatu või teise meetodiga võrreldes ebaproportsionaalselt kulukas.

Kestlike toodete ökodisaini määruse ja tarbijaõiguse direktiivi koosmõju parandab toodete kestlikkust ja edendab kestlikke oste. Need ei lahenda siiski probleeme, mis vähendavad tarbijate soovi parandada tooteid müügijärgses etapis. Käesolev algatus täidab selle lünga, keskendudes tarbijate ostetud kaupade kasutusetapele. Sellega edendatakse parandamist kui õiguskaitsevahendit kaupade müügi direktiivi seadusest tuleneva garantii raamistikus ning pakutakse tarbijatele ja ettevõtjatele uusi vahendeid, mis edendavad toodete parandamist väljaspool seadusest tulenevat garantiid.

Need kolm algatust täiendavad üksteist ja loovad sünergiat, kujundades välja tervikliku lähenemisviisi kestliku tarbimise ühise eesmärgi saavutamiseks. Algatused on kavandatud nii, et neil on kumulatiivne mõju ja nad hõlmavad üheskoos toote kogu olemusringi.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikkel 114, milles on ette nähtud meetmete võtmine, et tagada siseturu loomine ja toimimine. Käesolev ettepanek aitab kaasa siseturu paremale toimimisele, sest kehtestatakse ühtlustatud normid, millega edendatakse tarbijate ostetud kaupade parandamist seadusest tuleneva garantii raames ja väljaspool seda.

Kaupade müügi direktiiviga ühtlustatakse täielikult õiguskaitsevahendid, mida tarbijad saavad kasutada seadusest tuleneva garantii raamistikus kauba mittevastavuse korral, ja tingimused, mille alusel saab selliseid õiguskaitsevahendeid kasutada. See võeti vastu ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel, eesmärgiga aidata kaasa siseturu toimimisele, tegeledes lepinguõigusega seotud takistuste kaotamisega tarbijate poolt ELis ostetud kaupade piiriülelset müügilt. Käesoleva direktiiviga muudetakse sihipäraselt valikut õiguskaitsevahendite vahel, milleks on parandamine ja asendamine, et edendada toodete

---

⁶ COM(2022) 143 final, 30.3.2022

parandamist ja seeläbi kestlikumat tarbimist, kasutades sama õiguslikku alust, nimelt ELi toimimise lepingu artiklit 114.

Lisaks kaupade müügi direktiivile on üksikud liikmesriigid juba kehtestanud või kavatsevad kehtestada normid, millega edendatakse tarbijate ostetud kaupade parandamist ja korduskasutamist. Erinevused kohustuslikes riiklikes õigusnormides, millega edendatakse kestlikku tarbimist lepingulises raamistikus, loovad tegelikke või võimalikke takistusi siseturu sujuvale toimimisele ning mõjutavad seeläbi negatiivselt piiriüleseid tehinguid siseturul. Näiteks võivad ettevõtjad kanda täiendavaid tehingukulusid seoses vajaliku juriidilise nõustamisega, et saada teavet tarbija alalise elukohariigi õigusnormide nõuete kohta, mida kohaldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 593/2008⁷. Parandusteenuste osutajatel võib kaduda soov pakkuda oma teenuseid rohkem kui ühes liikmesriigis, sest nad peaksid oma parandusteenuste lepinguid vastavalt kohandama.

Lisaks põhjustab riiklike õigusnormide erinemine ja sellest tulenevad erinevused turutavades parandamisvõimaluste ja -tingimuste vähest läbipaistvust. See heidutab tarbijaid kasutamast parandusteenuseid, eelkõige piiriüleselt, kuna ühtlustatud normide puudumisel on piiriülesed tehingud veel keerukamad kui riigisisises kontekstis. Sellest tulenev tarbijate vähene nõudlus takistab parandusteenuste arendamist, eriti piiriüleselt. Kuna digitehnoloogia areneb ja üha rohkem kaupu sisaldab digifunktsioone, millele on võimalik kaugjuurdepääs, areneb parandusteenuste osutamine vahemaa tagant ja piiriüleselt tulevikus tõenäoliselt veelgi rohkem. Takistused, mis vähendavad tarbijate nõudlust parandamise järele, pärsivad kaudselt ka kaupade, näiteks parandusteenuste jaoks vajalike varuosade ja seadmete piiriülest liikumist.

Seepärast on vaja ühtlustada parandamise teatavaid aspekte väljaspool müüja vastutust, et tagada ühtse turu toimimine seoses tarbija ja parandaja vaheliste suhetega, suurendada õiguskindlust ja vähendada tehingukulusid eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, keda on parandusteenuste sektoris kõige rohkem.

Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 114 lõikega 3 võtab komisjon aluseks keskkonna- ja tarbijakaitse kõrge taseme. Kaupade müügi direktiivi eesmärk on parandada siseturu toimimist, saavutades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme. Käesoleva direktiiviga lisatakse täiendav eesmärk edendada kestlikku tarbimist, ringmajandust ja rohepööret, tagades seega ka keskkonnakaitse kõrge taseme.

- **Subsidiaarsus**

Käesoleva direktiiviga käsitletavat probleemi on laadilt piiriülesed ja neil on Euroopa ja üleilmne mõõde.

Kaupade müügi direktiiviga on juba täielikult ühtlustatud teatavad normid, mis käsitlevad tarbijate ostetud kaupade müüki. Kuna käesoleva ettepanekuga muudetakse nende normide üht aspekti, et edendada toodete parandamist seadusest tuleneva garantii raames, tuleb muudatus teha ELi tasandil.

---

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EL) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

ELi tasandi meetmete puudumisel järgiksid riiklikud algatused, mis ei kuulu kaupade müügi direktiivi kohaldamisalasse, tõenäoliselt erinevaid lähenemisviise, et edendada toodete parandamist väljaspool seadusest tulenevat garantiid kooskõlas kestlikuma tarbimise eesmärgiga. Kuigi need võivad tuua teatavat kasu tarbijatele ja keskkonnale riiklikul tasandil, tekitaksid või suurendaksid need samal ajal siseturu killustatust.

Seetõttu on vaja ELi meetmeid, et saavutada üldine eesmärk, milleks on toimiv siseturg, kus tarbijad tarbivad ostetud kaupu kestlikumalt. Ainult ELi meetmete abil on võimalik saavutada ühtselt kogu siseturul soovitud mõju, milleks on parandamise ja korduskasutamise edendamine piiriülese müügi kontekstis.

- **Proportsionaalsus**

Käesolevas direktiivis esitatakse tasakaalustatud lähenemisviis, millega on austatud proportsionaalsuse põhimõtet. Parandamise edendamiseks seadusest tuleneva garantii kontekstis muudetakse siseriiklikke õigusakte üksnes niivõrd, kuivõrd see on eesmärgi saavutamiseks vajalik. Käesolev ettepanek ei mõjuta vastutusperioode käsitlevat väljakujunenud riiklikku korraldust. Muudatus puudutab ainult juba täielikult ühtlustatavaid õigusnorme.

Väljaspool seadusest tulenevat garantiid piirdub ühtlustamine ELi tasandil ainult nende võimalustega, nimelt standardiseeritud Euroopa parandusteabe vormiga ja parandamiskohustusega, millel on siseturu mõõde. Kui lahendus riiklikul tasandil (näiteks parandusplatvorm) on sama tõhus, on see eelistatud valik. Parandusteenuste Euroopa standard kujundatakse vabatahtliku kohustusena, et vältida ulatuslikku sekkumist teenuste osutamist käsitlevatesse siseriiklikesse õigusaktidesse.

Käesoleva direktiivi sätteid, mille eesmärk on kestlikum tarbimine, on kohandatud vajadustele, millega nad peavad tegelema, ning on sihipärased, kohaldamisala ja intensiivsuse poolest hoolikalt läbi mõeldud.

- **Vahendi valik**

Eelistatud õiguslik vahend on uus direktiiv. See hõlmab ühelt poolt kaupade müügi direktiivi sihipärast muutmist seoses õiguskaitsevahenditega seadusest tuleneva garantii raames ja teiselt poolt uusi lepingutingimusi, mis käsitlevad parandamise edendamist väljaspool müüja vastutust, mis tuleneb kaupade müügi direktiivist. Direktiiv on siinkohal kõige sobivam vahend, sest see tagab soovitud ühtlustamise ja õiguskindluse, võimaldades samal ajal liikmesriikidel võtta ühtlustatud meetmed vastuolusid tekitamata oma siseriiklikesse õigusaktidesse üle.

Lisaks kavatses komisjon mitteregulatiivse meetmena toetada parandusteenuste Euroopa standardi väljatöötamist.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulterimine sidusrühmadega

Kooskõlas parema õigusloome suunistega rakendati ulatuslikku konsultatsioonistrateegiat, et tagada sidusrühmade laialdane osalemine kogu käesoleva ettepaneku poliitikatsükli. Konsultatsioonistrateegia hõlmas asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas tarbijaid, tarbijaorganisatsioone nii riiklikul kui ka ELi tasandil, ettevõtjaid ja ettevõtjate ühendusi, keskkonnaorganisatsioone, teaduseksperte ja riiklikke ametiasutusi. Toimus mitu konsultatsiooni:

- 12 nädalane tagasisidekorje 11. jaanuarist 2022 kuni 5. aprillini 2022, mille tulemusel esitati 325 vastust;
- 12 nädalane veebipõhine avalik konsultatsioon 11. jaanuarist 2022 kuni 5. aprillini 2022, mille tulemusel esitati 331 vastust;
- tarbija- ja ettevõtluuuringud, käitumiskatsed ja sihtotstarbelised vestlused mõjuhinnangut toetava uuringu raames;
- sihtotstarbelised kahepoolsed kohtumised sidusrühmadega;
- seminar liikmesriikidega 7. aprillil 2022.

Avalik konsultatsioon

Avaliku konsultatsiooni käigus nõustus suurem osa vastajatest, et tarbijate ostetavate kaupade puhul on probleeme sellega, et suuremat osa neist kasutatakse järjest lühemat aega. Kõigis sidusrühmade kategooriates nimetati tarbijate ostetud kaupade kasutusaja lühenemise peamiste põhjustena seda, et tarbijatel on raske tooteid ise parandada ning seda, et parandusteenused ei ole tarbijatele mugavad, need on kallid või ei ole kättesaadavad.

Valdav osa kõigist vastajatest nõustus, et kestliku tarbimise edendamiseks on eesmärk pakkuda puuduste ilmnemisel uue toote ostmise asemel stiimuleid toote parandamiseks, nii seadusest tuleneva garantii raames kui ka väljaspool seda. Enamik sidusrühmi nõustus ka sellega, et stiimulite pakkumine taastatud kaupade ostmiseks ja kasutamiseks on oluline eesmärk kestliku tarbimise edendamisel. Vastajate selge enamus leidis, et EL on meetmete võtmiseks sobiv tasand.

Pisut rohkem kui pool kõigist sidusrühmadest, sealhulgas enamik vastanud ELi kodanikest, ettevõtjate sidusrühmadest ja avaliku sektori asutustest, pidas tulemuslikuks võimalust seada parandamine esikohale alati, kui see on odavam kui asendamine. Enamik tarbija- ja keskkonnaorganisatsioone pidas seda meedet ebatõhusaks.

Pooled vastanud sidusrühmadest leidsid, et vabatahtlikud kohustused, millega edendatakse parandamist, on tõhusad meetmed. Eelkõige ettevõtjate sidusrühmad arvasid, et see meede on tulemuslik, samas kui enamik vastanud keskkonnaorganisatsioone ja pooled tarbijaorganisatsioonidest pidasid meedet ebatõhusaks.

Seoses tootja kohustusega parandada tasu eest leidis vastajatest napp enamus, et seda tuleks kohaldada juhul, kui puudused tulenevad tavapärasest kulumisest, ning pooled leidsid, et seda tuleks kohaldada juhul, kui puudused ilmnevad pärast seadusest tuleneva garantii lõppemist.

Ettevõtjate sidusrühmadel oli teistsugune seisukoht: vaid väike osa leidis, et tavapärasest kulumisest tulenevad puudused peaksid olema kaetud.

Tagasisidekorje

Tagasisidekorjes kirjeldati poliitikavalikuid, mis käsitlevad parandamise edendamist kaupade müügi direktiivi õiguskaitsevahendite süsteemis, parandamiskohustust ja parandamisega seotud vabatahtlikke kohustusi.

Eri kategooriate (äriorganisatsioonid/ühendused, äriühingud, valitsusvälised organisatsioonid) sidusrühmad toetasid võimalust asetada seadusest tuleneva garantii kontekstis esikohale parandamine, kui see on odavam või sama hinnaga kui asendamine. Parandamiskohustuse osas rõhutasid ettevõtjad, et sellise kohustuse täitmist peaks saama nõuda tasu eest. Enamik sidusrühmi toetas võimalust võtta vabatahtlikke kohustusi, mis edendavad parandamist.

Seminar liikmesriikidega

Paljudel liikmesriikidel ei olnud veel kavandatud meetmete suhtes seisukohta. Meetmed, mis prioriseerivad parandamist kaupade müügi direktiivi õiguskaitsevahendite süsteemis, leidsid üldiselt suuremat toetust kui meetmed, mis pakuvad tarbijatele parandamise valimiseks muud liiki stiimuleid (nt vastutusperioodi pikendamine pärast toote parandamist). Mõned liikmesriigid toetasid parandamist peamise õiguskaitsevahendina, kui selle maksumus on asendamise maksumusest väiksem või sellega võrdne.

Enamik liikmesriike ei toetanud ettevõtjatele parandamiskohustuse kehtestamist. Mõned neist väitsid, et kohustus kujutaks endast ülemäärast koormust ja suurendaks tõenäoliselt tarbijate ostetud kaupade hinda. Need liikmesriigid, kes toetasid parandamiskohustust, juhtisid tähelepanu sellele, et parandamiskulud ei tohiks kohustuse tõttu suureneda ning et parandamise eest peaks vastutama tootja, mitte müüja.

Suuremal osal liikmesriikidest ei olnud seisukohta seoses kohustusega anda välja parandamise hinnapakumine, kui see ei kuulu kaupade müügi direktiivi kohaldamisalasse. Mõned toetasid sellist meetet, kuid mõned olid pigem vastu.

Andmete kogumine mõjuhinnangut toetava uuringu raames

Andmete kogumine mõjuhinnangut toetava uuringu raames hõlmas kontrollostude tegemist, tarbijaküsitlust kahe integreeritud tarbijakatsega, ettevõtlusuuringut ja vestlusi sidusrühmadega. Need annavad teavet probleemi määratlemiseks ja poliitikavalikute mõju hindamiseks.

Jaemüüjatele suunatud kontrollostude käigus tehti 600 tähelepanekut tarbijate kogemuste kohta, kui nad püüavad tooteid parandada seadusest tuleneva garantii raames ja väljaspool seda, ning põhjuste kohta, miks müüjad tooteid ei paranda.

Tarbijaküsitluse ja integreeritud katsete põhjal, mis tehti kaupade müügi direktiivis käsitletud olukordade kohta, saadi 1 000 vastust liikmesriigi kohta (osales 10 liikmesriiki) ning need andsid teavet tarbijate kogemustest kasutatud kaupade parandamisel või ostmisel. Teises tarbijakatsetes, mis hõlmas väljaspool seadusjärgset garantiiaega tekkinud olukordi, esitati 800 tähelepanekut liikmesriigi kohta (osales 10 liikmesriiki) ning esitati andmeid parandamise tõkete kohta, teavet parandamise kohta ja tõenäosuse kohta, et tarbija valiks teissuguses olukorras parandamise.

Tootjate, müüjate ja parandajate seas korraldatud ettevõtlusuuringu tulemusel saadi 80 täielikku vastust ja 284 osalist vastust. Uuring pakkus andmeid parandustööde turu ning puudusega kauba parandamise ja asendamisega seotud turutavade analüüsimiseks. 21 sidusrühmadega peetud vestlust andsid ülevaate probleemi määratlusest ja turutavadest.

- **Mõjuhindang**

Ettepanek toetub mõjuhindangule. Komisjoni õiguskontrollikomitee esitas kõigepealt 30. septembril 2022 negatiivse arvamuse. Pärast esialgse eelnõu olulist parandamist esitas õiguskontrollikomitee 24. jaanuaril 2023 positiivse arvamuse koos täiendavate märkustega. Mõjuhindangu 1. lisas selgitatakse, kuidas õiguskontrollikomitee märkusi on arvesse võetud.

Uuriti mitut poliitikavarianti, et võidelda tarbijate ostetud kaupade enneaegse äraviskamise vastu nii seadusest tuleneva garantii raames kui ka väljaspool seda.

Hinnatud võimalused kaupade parandamise ja korduskasutamise edendamiseks **seadusest tuleneva garantii raames** on järgmised: eelistada parandamist kaupade müügi direktiivi õiguskaitsevahendite süsteemis alati, kui see on odavam kui asendamine; parandamise muutmine esmaseks õiguskaitsevahendiks; vastutusperioodi pikendamine toote parandamise puhul; taastatud kaupade vastutusperioodi ühtlustamine uute kaupade omaga ning puudusega kaupade asendamine taastatud kaupadega.

Hinnati järgmisi võimalusi kaupade parandamise ja korduskasutamise hõlbustamiseks ja toetamiseks **väljaspool seadusest tulenevat garantiid**: parandamise kohta pakuvad teavet tootjad ning riiklikul või ELi tasandil parandamise ja taastatud kaupade jaoks kontaktide loomise platvormid; parandada läbipaistvust ja parandamistingimusi vabatahtlike kohustuste abil; kohustada parandajaid esitama parandamise hinnapakumisi hindade ja tingimuste kohta ning kohustada tootjaid parandama tasu eest kaupu, mille suhtes kohaldatakse ELi õiguse kohaseid parandatavuse nõudeid, või kõiki tooteid.

Eelistatud variantide pakett sisaldab mõlema kategooria variante, keskendudes parandamisele väljaspool seadusest tulenevat garantiid. Selles stsenaariumis ilmneb kõige rohkem puudusi ja seega on parandamise suurendamise potentsiaal kõige suurem. Mitme kriteeriumiga kulude-tulude analüüsi ning erinevate kaalutud variantide proportsionaalsuse kvalitatiivse hindamise alusel pakuti probleemide lahendamiseks välja kuue eelistatud poliitikavariandi kombinatsioon:

- eelistada seadusest tuleneva garantii raamistikus alati parandamist, kui see on odavam kui asendamine;
- riigi tasandi veebiplatvorm, mis viib tarbijad kokku parandajatega ja propageerib taastatud kaupu;
- parandajate kohustus esitada taotluse korral standardkujul hinnapakumine parandamise hinna ja tingimuste kohta (Euroopa parandusteabe vorm);
- selliste kaupade tootjatele, mille suhtes kohaldatakse liidu õigusaktide kohaseid parandatavuse nõudeid, pandud kohustus teha parandustöid väljaspool seadusest tulenevat garantiid tasu eest;
- tootjate kohustus teavitada nende suhtes kohaldatavast parandamiskohustusest;
- vabatahtlik lihtne ELi parandamisstandard (Euroopa parandusteenuste standard).

Eelistatud variantide paketiga edendatakse tarbijate ostetud kaupade parandamist nii seadusest tuleneva garantii raames kui ka väljaspool seda, tegeledes nende kaupade enneaegse äraviskamise mitme kindlakstehtud põhjusega.

Parandamise asendamisele eelistamine müügi direktiivi õiguskaitsvahendite süsteemi raames aitab juhtida tarbijate käitumist kestliku tarbimise suunas ja suurendab tarbijate ostetud kasutuskõlblike kaupade parandamist seadusest tuleneva garantii raames.

Lisaks seadusest tulenevale garantiile muudavad mitmesugused meetmed parandamise tarbijate jaoks lihtsamaks ja atraktiivsemaks, suurendades tarbekaupade parandamist ja kasutamisega. Riiklik veebipõhine parandusplatvorm ja tootjate kohustus teavitada enda suhtes kohaldatavatest parandusteenuste kohustustest parandavad kättesaadavate parandusteenuste läbipaistvust. Siduv hinnapakumise parandustööde hinna ja tingimuste kohta (Euroopa parandusteabe vorm) lahendab tarbijahinnaga seotud probleemid ja parandusprotsessi ebamugavuse läbipaistvuse ja prognoositavuse kaudu ning lihtsustab pakumiste võrdlemist. Parandamiskohustus edendab kestlikku tarbimist, andes tarbijatele õiguse nõuda tootjalt parandamist konkreetsete tooterühmade puhul, mis on kavandatud parandatavatena. Parandusteenuste Euroopa standard on kasulik mitteregulatiivne täiendus siduvatele meetmetele, et suurendada tarbijate usaldust parandusteenuste vastu. Riikliku platvormi taastamisfunktsioon suurendab taastatud kaupade kasutamist, tuues kasu nii nõudlusele kui ka pakumisele.

Eelistatud variantide pakett aitab suurendada tööhõivet, investeeringuid ja konkurentsi ELi parandusteenuste sektoris siseturul, tuues samal ajal kasu ELi tarbijatele (176,5 miljardit eurot tarbijate säästu 15 aasta jooksul, mis tähendab 25 eurot aastas tarbija kohta) ja keskkonnale (sääst 18,4 miljonit tonni CO₂⁸ 15 aasta jooksul). Sõltumatutel parandajatel, sealhulgas väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, on head võimalused sellest paketist kasu saada. Ettevõtjad seisavad silmitsi kahjumiga, mis tuleneb saamatajäänud müügitulust ja uute kaupade tootmise vähenemisest, kuid tarbijate märkimisväärne kokkuvõtte ületab ettevõtete kulusid. Ettevõtete kahjum kajastab seega üleminekut ettevõtjate tuludelt tarbijate heaolule. Tarbijad investeerivad tõenäoliselt ka säästetud raha majandusse tervikuna, mis omakorda viib majanduskasvu ja investeeringuteni.

- **Põhiõigused**

Paketil on positiivne mõju Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „põhiõiguste harta“) sätestatud põhiõigustele. Sellega edendatakse õigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele ja keskkonna kvaliteedi parandamisele, nagu on sätestatud harta artiklis 37. Eelkõige aitab see vähendada kasvuhoonegaaside heidet, jäätmeid ja uute ressursside kasutamist, edendades parandamist nii seadusest tuleneva garantii raames kui ka väljaspool seda ning pikendades seeläbi tarbijate ostetud kaupade kasutamisega. Käesolev ettepanek aitab kaasa tarbijakaitse kõrge taseme saavutamisele (harta artikkel 38), tugevdades tarbijate õigusi väljaspool seadusest tulenevat garantiid. See tagatakse järgmiste meetmete abil:

a) pakkuda tarbijatele vahendeid, mis parandavad läbipaistvust ja parandamistingimusi;

---

⁸ Eelistatud variantide paketi keskkonnamõju tuleb vaadelda koos kestlike toodete ökodisaini määruse (471 miljonit tonni CO₂ heite vähenemist) ja tarbijaõiguse direktiivi (0,33–0,47 miljonit tonni CO₂ heite vähenemist) mõjuga, kuna need on kavandatud täiendavat mõju silmas pidades. Seega on kombineeritud keskkonnamõju väga suur. Algatused aitavad ka üksteisel oma mõju saavutada.

b) kohustada tootjaid parandama teatavaid tarbijate ostetud kaupu väljaspool seadusest tulenevat garantiid.

Need meetmed toetavad ja hõlbustavad parandamist, kui kaubal ilmneb puudus, nii et tarbijad ei pea ostma tarbetult uusi asenduskaupu; seeläbi vähenevad tarbijate kulutused.

Kuigi käesoleva ettepanekuga reguleeritakse kestliku tarbimise eesmärki silmas pidades teatavaid parandamisega seotud äritavasid, kaitstakse sellega lepinguvabadust ja soodustatakse ettevõtlusvabadust (harta artikkel 16). Käesoleva ettepaneku sätete eesmärk on edendada parandusteenuste turgu, tekitamata seejuures koormust, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

Käesolev ettepanek aitab kaasa ka puuetega inimeste integreerimisele (harta artikkel 26), kuna liikmesriigid peavad tagama ka puuetega inimestele juurdepääsu parandamise veebiplatvormile, hõlbustades seeläbi nende juurdepääsu parandusteenustele. Lisaks püütakse ettepanekuga tagada õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (harta artikkel 47), eelkõige konkreetsete sätetega nõuete täitmise tagamise kohta, et tagada käesoleva direktiivi järgimine.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Komisjon hindab käesoleva algatuse mõju viis aastat pärast selle jõustumist. See jätab liikmesriikidele vajaliku aja kohaldamiseks ja tõendite kogumiseks. Edusamme jälgitakse näitajate kogumi alusel, mis hõlmab paketti tervikuna ja selle üksikuid elemente. Hindamisel võetakse arvesse ka andmeid algatuse ülevõtmise ja kohaldamise kohta. Sel eesmärgil jätkab komisjon kontakte ka liikmesriikide ja sidusrühmadega.

Komisjon esitab delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne volituste kestuse kuueaastase tähtaja möödumist.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Artikkel 1 Reguleerimisese, eesmärk ja kohaldamisala

Artikli 1 lõikes 1 määratakse kindlaks direktiivi reguleerimisese, milleks on parandada siseturu toimimist, sätestades ühised normid, millega edendatakse tarbijate ostetud kaupade parandamist. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 114 lõikega 3 võtab komisjon aluseks keskkonna- ja tarbijakaitse kõrge taseme. Kuigi käesoleva direktiiviga taotletakse sama eesmärki kui kaupade müügi direktiiviga, nimelt siseturu toimimise parandamist ja tarbijakaitse kõrge taseme saavutamist, lisandub käesolevas direktiivis kõrvaleesmärgina ka keskkonnakaitse. Edendades kestlikku tarbimist parandamise ja korduskasutamise kaudu, aitab käesolev direktiiv eelkõige kaasa ringmajandusele ja rohepöördele.

Artikli 1 lõikes 2 määratakse kindlaks käesoleva direktiivi kohaldamisala; seda kohaldatakse tarbijate ostetud kaupade parandamise suhtes, kui kaubal esineb või ilmneb puudus väljaspool direktiivi (EL) 2019/771 artikli 10 kohast müüja vastutust. Nii võib see olla juhul, kui puudust kauba tarbijale üleandmise ajal veel ei olnud või kui mittevastavus ilmneb alles pärast vastutusperioodi lõppu. Nende puuduste suhtes kehtestatakse käesoleva direktiiviga mitu sätet, nimelt kohustus esitada Euroopa parandusteabe vorm (artikkel 4), parandamiskohustus (artikkel 5) koos vastava teabe esitamise nõudega (artikkel 6) ning parandamise ja taastamise platvorm (artikkel 7). Käesoleva direktiiviga muudetakse ka õiguskaitsevahendite süsteeme seoses puudustega, mis kuuluvad kaupade müügi direktiivi artikli 10 kohaselt müüjate vastutusalasse. Eelkõige muudetakse käesoleva direktiivi artikliga 12 sihipäraselt kaupade müügi direktiivi kohast valikut parandamise ja asendamise vahel. Kooskõlas kaupade müügi direktiiviga kohaldatakse artiklit 12 tarbijate ja müüjate vahel sõlmitud müügilepingute suhtes.

Artikkel 2 Mõisted

Lõikes 2 esitatakse mõiste „parandaja“ määratlus – füüsiline või juriidiline isik, kes pakub parandusteenust ärilisel eesmärgil, sealhulgas sõltumatud parandusteenuse osutajad, ning tootjad ja müüjad, kes pakuvad parandusteenuseid.

Artikli 2 lõige 7 sisaldab „parandatavuse nõuete“ määratlust, mis on seotud tootja kohustusega parandada kaupa, mis on hõlmatud liidu õigusaktides sätestatud parandatavuse nõuetega (artikkel 5). „Parandatavuse nõuded“ peaks tähendama kõigi II lisas loetletud liidu õigusaktide nõudeid, mis võimaldavad toodet parandada. Need on näiteks nõuded demonteerimise ja varuosade kättesaadavuse kohta, mida kohaldatakse toodete või nende konkreetsete komponentide suhtes, samuti parandamisega seotud teave ja vahendid.

Lisaks viidatakse artiklis 2 mitmele määratlusele, mis on juba sätestatud kaupade müügi direktiivis ja kestlike toodete ökodisaini määruses.

Artikkel 3 Ühtlustamistase

Kooskõlas kaupade müügi direktiiviga järgitakse käesolevas direktiivis täieliku ühtlustamise lähenemisviisi, mille kohaselt ei saa liikmesriigid säilitada ega kehtestada oma siseriiklikes õigusaktides sätteid, mis erinevad käesolevas direktiivis sätestatust.

Artikkel 4 Euroopa parandusteabe vorm

Artikli 4 lõikega 1 kehtestatakse parandajatele kohustus esitada standardne põhiteave oma parandusteenuste kohta I lisas esitatud Euroopa parandusteabe vormi kaudu. Selline standardesitus võimaldab tarbijatel hinnata ja hõlpsasti võrrelda parandusteenuseid. Tarbijatel on vabadus otsustada, kas nad vajavad konkreetsel juhul Euroopa parandusteabe vormi, näiteks juhul, kui nad soovivad saada ülevaadet parandusteenuse põhitingimustest või võrrelda eri parandusteenuseid. Juhul, kui see on vajalik ja annab lisaväärtust, võivad tarbijad taotluse korral saada parandajatelt vormi.

Artikli 4 lõikes 2 sätestatakse, et parandajad, kes ei ole artikli 5 kohaselt kohustatud parandama, ei ole kohustatud esitama Euroopa parandusteabe vormi, kui nad ei kavatse parandusteenust osutada; nii välditakse parandajate tarbetut koormamist.

Kui parandajad kannavad kulusid, mis on vajalikud Euroopa parandusteabe vormi esitamiseks, näiteks puudusega kauba kontrollimiseks, võivad nad nõuda tarbijalt nende piiratud kulude tasumist (artikli 4 lõige 3).

Artikli 4 lõikes 4 sätestatakse peamised parameetrid, mis mõjutavad tarbija valikuid parandamise kohta otsuse tegemisel. Need on eelkõige järgmised: parandamise hind, või kui hinda ei ole võimalik eelnevalt arvutada, arvutusmeetod ja maksimumhind, parandamise tingimused, nagu parandamise lõpuleviimiseks kuluv aeg, ajutise asenduskauba kättesaadavus parandamise ajal, koht, kus tarbija annab kauba parandamiseks üle, ning vajaduse korral selliste abiteenuste kättesaadavus nagu teisaldamine, paigaldamine ja transport.

Artikli 4 lõikega 5 keelatakse parandajatel muuta Euroopa parandusteabe vormi 30 päeva jooksul pärast selle esitamist. Sellega tagatakse, et tarbijatel on piisavalt aega erinevate paranduspakkumiste võrdlemiseks ja et nad on kaitstud tingimuste muutmise eest. Parandajate lepinguvabaduse kaitsmiseks on parandajatel, kes ei ole artikli 5 alusel kohustatud parandustöid tegema, vabadus otsustada, kas sõlmida leping, isegi kui nad on tarbija taotlusel vormi esitanud. Kui sõlmitakse parandusteenuste osutamise leping, on parandajad seotud Euroopa parandusteabe vormil esitatud andmetega, mis on samuti parandusteenuste osutamise lepingu lahutamatu osa.

Euroopa parandusteabe vorm lihtsustab ka teabe esitamist parandusteenuste kohta, sealhulgas mikro-, väikeste ja keskmise suurusega parandajate jaoks, kuna artikli 4 lõikes 6 on sätestatud, et parandajate puhul tuleks parandusteenuse kohta direktiivides 2011/83/EL, 2006/123/EÜ ja 2000/31/EÜ sätestatud teabenõuded lugeda täidetuks.

Artikkel 5 Parandamiskohustus

Artikliga 5 kehtestatakse tootjatele kohustus parandada tarbijate nõudmise korral ja tasu eest puudused, mis ei kuulu müüja vastutuse alla.

Kohaldamisala osas piirab artikli 5 lõige 1 parandamiskohustuse kaubaga, mille parandatavuse nõuded on sätestatud käesoleva direktiivi II lisas loetletud liidu õigusaktides, nendes õigusaktides ette nähtud ulatuses. Nende kaupade alla kuuluvad ökodisaini raamistiku parandatavuse nõuetega hõlmatud tooterühmad, nagu kodumajapidamises kasutatavad pesumasinad, kodumajapidamises kasutatavad nõudepesumasinad, jahutus-külmutusseadmed ja tolmuimejad. II lisas loetletud liidu õigusaktide kohaste parandatavuse nõuetega tagatakse, et vastavad tooted on tehniliselt parandatavad. Parandamiskohustus vastab parandatavuse nõuete kohaldamisalale⁹, muu hulgas hõlmatud komponentide ja ajavahemiku osas, mille jooksul vastavaid parandatavuse nõudeid kohaldatakse. Seega tagab parandamiskohustuse sidumine kehtivate parandatavuse nõuetega, mis on sätestatud II lisas esitatud liidu õigusaktides, et seda kohustust saab praktikas täita ja et ettevõtjatel on õiguskindlus. Käesolevast direktiivist tulenev parandamiskohustus, mis võimaldab tarbijatel müügijärgses

---

⁹ Näiteks on komisjoni määruses (EL) 2019/2023 nõutud, et kodumajapidamises kasutatavate pesumasinate ja kodumajapidamises kasutatavate pesumasinate-kuivatite tootjad, importijad või volitatud esindajad teeksid kutselistele parandajatele kättesaadavaks teatava varuosade loetelu vähemalt 10 aasta jooksul pärast mudeli viimase seadme turulelaskmist. Seetõttu kohaldatakse parandamiskohustust vastavate toodete suhtes selliste puuduste puhul, mis nõuavad asendamist nende varuosadega, ja kümneaastase ajavahemiku jooksul.

etapis nõuda parandamist otse tootjalt, täiendab pakkumispoolseid parandatavust käsitlevaid nõudeid, suurendades tarbijate nõudlust parandamise järele.

Artikli 5 lõike 1 kohaselt võib tootja täita kohustust teha parandustöid tasuta või tasu eest. Kui tootja parandab tasuta, võivad sellised parandusteenused muutuda täiendavaks tuluallikaks ning tootjal oleks huvi jõuda tarbijaga lepingu sõlmimise eesmärgil hinna suhtes kokkuleppele. Teiste parandustööde tegijate konkurentsisureve hoiab tõenäoliselt hinna tarbija jaoks vastuvõetavana. Tootjal võib olla ka huvi täita parandamiskohustust tasuta oma toodete vastupidavusega seotud müügigarantii osana.

Tootja tuleks vabastada parandamiskohustusest üksnes juhul, kui parandamine on võimatu, näiteks kui kaup on kahjustatud viisil, mis muudab parandamise tehniliselt teostamatuks (artikli 5 lõike 1 teine lause).

Artikli 5 lõikega 2 reguleeritakse olukorda, kus tarbijad ostavad kauba kolmanda riigi tootjalt, kes on asutatud väljaspool liitu. See tagab kolmandate riikide tootjatele õiguskindluse, sest täpsustatakse, kuidas nad võivad täita parandamiskohustust, kui nad turustavad kaupu, mida ostavad liidus asuvad tarbijad. Samuti annab see õiguskindluse tarbijatele, sest täpsustatakse, milliste ettevõtjate poole nad liidus võivad pöörduda seoses kolmandate riikide tootjate parandamiskohustusega.

II lisa ajakohasena hoidmiseks antakse artikli 5 lõikega 4 komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, näiteks lisades uusi tooterühmasid, kui liidu õigusaktides võetakse vastu uusi parandatavuse nõudeid. Komisjoni volitus võtta vastu delegeeritud õigusakte tagab, et kõik tulevased asjakohased parandatavuse nõuded saab lisada II lissasse.

Artikkel 6 Teave parandamiskohustuse kohta

Kui tootjad on artikli 5 kohaselt kohustatud kaupa parandama, peavad nad tarbijaid sellest kohustusest teavitama ja esitama teabe parandusteenuste kohta (artikkel 6). Teabekohustuse eesmärk on tagada, et tarbijad on parandamiskohustusest teadlikud, mis suurendab parandamise tõenäosust. Artikkel 6 võimaldab paindlikkust selles osas, kuidas teave kättesaadavaks tehakse, eeldusel et tootja teeb selle kättesaadavaks selgel ja arusaadaval viisil.

Artikkel 7 Parandamise ja taastatud kaupade veebiplatvorm

Artikliga 7 kehtestatakse liikmesriikidele kohustus näha ette vähemalt üks riiklik platvorm tarbijate kokkuviiamiseks parandajatega. See aitab tarbijatel hinnata ja võrrelda erinevate parandusteenuste eeliseid ning ergutab neid seega valima uute kaupade ostmise asemel parandamist. Kui juba on olemas sobiv riiklik platvorm, mis vastab käesolevas direktiivis sätestatud tingimustele, ei tohiks liikmesriigilt nõuda uue platvormi loomist.

Artikli 7 lõikes 1 on sätestatud mitu nõuet, millele riiklik platvorm peab vastama. Esiteks peaks platvorm hõlmama võimalust otsida kaupade, parandusteenuste asukoha ja parandamise tingimuste järgi, näiteks parandamise lõpuleviimiseks kuluv aeg, ajutiste asenduskaupade kättesaadavus, abiteenused ja parandajate kvaliteedistandardid (artikli 7 lõike 1 punkt a). Samuti peaks tarbijatel olema võimalik taotleda Euroopa parandusteabe vormi otse platvormi kaudu (artikli 7 lõike 1 punkt b), et lihtsustada selle saamist. Platvormil oleva teabe täpsuse tagamiseks peaks platvorm võimaldama parandajatel seda korrapäraselt ajakohastada (artikli 7 lõike 1 punkt c). Lisaks peaks see tarbijate usalduse suurendamiseks võimaldama esitada

kooskõlas siseriikliku ja liidu õigusega erimärgiseid, millega parandajad näitavad, et nad järgivad parandamisega seotud Euroopa või riiklike kvaliteedistandardeid (artikli 7 lõike 1 punkt d). Teadlikkuse suurendamiseks peaks platvorm võimaldama ligipääsetavust ka ühtse digivärvava ühendatud riiklike veebisaitide kaudu (artikli 7 lõike 1 punkt e).

Selleks et edendada kaupade taastamist, peavad liikmesriigid artikli 7 lõike 2 kohaselt tagama, et veebiplatvorm sisaldab ka otsingufunktsiooni, mille kaudu leida taastatud kaupade müüjaid ja taastamiseks puudusega kaupu otsivaid ostjaid.

Artikli 7 lõikes 3 selgitatakse, et platvormil registreerimine on parandamise ja taastamisega tegelejate jaoks vabatahtlik. Lisaks peaks liikmesriikidel olema vabadus otsustada, kellel on juurdepääs parandusplatvormile ja kuidas sellele juurde pääseda, tingimusel et kõiki parandajaid ELis koheldakse võrdselt. Tarbijate juurdepääs platvormile peaks olema tasuta.

Artikkel 12 Kaupade müügi direktiivi muutmine

Artikliga 12 kohandatakse sihipäraselt ühtlustatud tingimusi, mille alusel on võimalik valida parandamise ja asendamise õiguskaitsevahendite vahel vastavalt kaupade müügi direktiivi artikli 13 lõikele 2. Nimetatud artiklis on sätestatud, et tarbija võib valida parandamise ja asendamise vahel, välja arvatud juhul, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimatu või see on teise õiguskaitsevahendiga võrreldes müüjale ebamõistlikult kulukas. Säilitades küll selle põhimõtte, lisatakse artikliga 12 kaupade müügi direktiivi artikli 13 lõikele 2 täiendav lause, et parandamise edendamiseks seda asendamisele eelistada, sätestades, et müüja peaks kauba alati parandama, kui asendamise kulud on võrdsed parandamise kuludega või nendest suuremad. Selle tulemusena võib tarbija valida õiguskaitsevahendina asendamise üksnes siis, kui see on odavam kui parandamine.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

kaupade parandamist edendavate ühiste normide kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ning direktiive (EL) 2019/771 ja (EL) 2020/1828

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁰,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹¹
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/771¹² eesmärk on parandada siseturu toimimist, saavutades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme. Rohepöörde kontekstis on käesoleva direktiivi eesmärk parandada siseturu toimimist ja edendada samal ajal kestlikumat tarbimist ning seega täiendab see direktiivi (EL) 2019/771 eesmärki.
- (2) Nende eesmärkide saavutamiseks ja eelkõige selleks, et hõlbustada teenuste piiriülest osutamist ja tarbijate ostetud kaupade parandajate vahelist konkurentsi siseturul, on vaja kehtestada ühtsed normid, millega edendatakse tarbijate ostetud kaupade parandamist nii direktiiviga (EL) 2019/771 kehtestatud müüja vastutuse piires kui ka väljaspool seda. Liikmesriigid on juba vastu võtnud või kavatsesid kehtestada õigusnormid, millega edendatakse tarbijate ostetud kaupade parandamist ja korduskasutamist väljaspool direktiiviga (EL) 2019/771 kehtestatud müüja vastutust. Kohustuslike siseriiklike õigusnormide erinevused selles valdkonnas kujutavad endast tegelikke või võimalikke takistusi siseturu toimimisele, mõjutades negatiivselt sellel turul tegutsevate ettevõtjate piiriülesteid tehinguid. Kõnealustel ettevõtjatel võib olla vaja kohandada oma teenuseid nii, et need vastaksid erinevatele kohustuslikele siseriiklikele normidele, ning neil võib tekkida täiendavaid tehingukuluseid, et saada vajalikku õigusosalast nõu tarbija alalise elukohariigi õigusnormide nõuete kohta, mida

---

¹⁰ ELT J [...]

¹¹ Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/771 kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ (ELT L 136, 22.5.2019, lk 28).

kohaldatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 593/2008¹³, ning kohandada oma parandusteenuste osutamise lepinguid vastavalt. See mõjutab eelkõige väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid, keda on parandusteenuste sektoris kõige rohkem. Õiguslik killustatus võib negatiivselt mõjutada ka tarbijate usaldust piiriülese parandamise vastu, kuna puudub kindlus seoses teguritega, mis on olulised kauba parandamise otsuse tegemiseks.

- (3) Et vähendada tarbijate ostetud kasutuskõlblike kaupade enneaegset äraviskamist ja ärgitada tarbijaid kasutama tooteid kauem, on vaja kehtestada eeskirjad selliste kaupade parandamise kohta. Parandamine peaks kaasa tooma kestlikuma tarbimise, kuna nii tekib tõenäoliselt vähem jäätmeid, mida põhjustavad äravisatud kaubad, väheneb nõudlus ressursside, sealhulgas energia järele, mis on tingitud puudusega kaupade asemele uute kaupade tootmise ja müügi protsessist, ning väheneb kasvuhoonegaaside heide. Käesoleva direktiiviga edendatakse kestlikku tarbimist, et saavutada kasu keskkonnale, tuues samal ajal kasu ka tarbijatele, sest lühikeses perspektiivis välditakse uute ostudega seotud kulusid.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) ... [kestlike toodete ökodisaini kohta] on eelkõige sätestatud pakkumispoolised nõuded, mille eesmärk on kestlikum tootedisaini tootmisetapis. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) ... [tarbijate mõjuvõimu suurendamise kohta rohepöördel] on sätestatud nõudluspoolised nõuded, millega tagatakse, et müügikohas antakse paremat teavet kaupade vastupidavuse ja parandatavuse kohta, mis peaks võimaldama tarbijatel teha teadlikke kestlikele ostuotsuseid. Käesolev direktiiv täiendab neid pakkumis- ja nõudluspoolseid nõudeid, edendades parandamist ja korduskasutamist müügijärgses etapis nii direktiiviga (EL) 2019/771 kehtestatud müüja vastutuse piires kui ka väljaspool seda. Seega on käesoleva direktiivi eesmärk Euroopa rohelise kokkuleppe kontekstis edendada kestlikumat tarbimist, ringmajandust ja rohepööret.
- (5) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide vabadust reguleerida parandusteenuste osutamise lepingute muid aspekte kui need, mis on liidu õigusega ühtlustatud.
- (6) Parandatavuse nõuded peaksid hõlmama kõiki liidu õigusaktide nõudeid, millega tagatakse, et kaupu saab parandada, sealhulgas, kuid mitte ainult, määruse [kestlike toodete ökodisaini määrus] kohaseid ökodisaini raamistiku nõudeid, et hõlmata paljusid eri tooteid ja tulevikusuundumusi muudes liidu õiguse valdkondades.
- (7) Selleks et aidata tarbijatel sobivaid parandusteenuseid kindlaks teha ja valida, peaksid tarbijad saama olulist teavet parandusteenuste kohta. Euroopa parandusteabe vormis tuleks esitada põhiparameetrid, mis mõjutavad tarbijate otsuseid, kui nad kaaluvad, kas lasta puudusega kaupa parandada. Käesolevas direktiivis tuleks sätestada standardvormi näidis. Parandusteenuste esitamise standardvorm peaks võimaldama tarbijatel parandusteenuseid hinnata ja hõlpsasti võrrelda. Selline standardvorm peaks hõlbustama ka parandusteenuste kohta teabe andmist, eelkõige parandusteenuseid osutavate mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul. Et vältida lepingueelsete teabenõuete kattumisest tulenevat lisakoormust, tuleks vajaduse korral lugeda parandaja puhul asjakohaste ELi õigusaktide vastavad teavitamisnõuded täidetuks, kui Euroopa parandusteabe vorm on nõuetekohaselt täidetud ja tarbijale esitatud. Euroopa parandusteabe vormis esitatud teave tuleks tarbijatele esitada selgel

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EL) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

ja arusaadaval viisil ning kooskõlas direktiivi 2019/882¹⁴ kohaste ligipääsetavusnõuetega.

- (8) Tarbija vaba valikut valida, kellel ta laseb oma kauba parandada, tuleks hõlbustada, nõudes Euroopa parandusteabe vormi mitte ainult tootjalt, vaid ka asjaomase kauba müüjalt või vajaduse korral sõltumatutelt parandajatelt. Parandajad peaksid esitama Euroopa parandusteabe vormi ainult juhul, kui tarbija seda vormi nõuab ja parandaja kavatses parandusteenust osutada või on kohustatud seda tegema. Samuti võib tarbija otsustada mitte taotleda Euroopa parandusteabe vormi ja sõlmida parandusteenuse osutamise lepingu parandajaga vastavalt muul viisil esitatud lepingueelsele teabele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/83/EL.¹⁵
- (9) On olukordi, kus parandaja kannab seoses Euroopa parandusteabe vormis esitatud parandamise ja hinnateabe esitamisega kulusid. Näiteks võib parandajal olla vaja kaupa kontrollida, et teha kindlaks puudus või vajalik parandamisviis, sealhulgas varuosade vajadus, ning hinnata parandamise hinda. Sellistel juhtudel võib parandaja nõuda tarbijalt üksnes nende kulude tasumist, mis on vajalikud Euroopa parandusteabe vormis sisalduva teabe esitamiseks. Kooskõlas lepingueelse teabe ja muude direktiivis 2011/83/EL sätestatud nõuetega peaks parandaja teavitama tarbijat sellistest kuludest enne, kui tarbija taotleb Euroopa parandusteabe vormi esitamist. Tarbijad võivad loobuda Euroopa parandusteabe vormi taotlemisest, kui nad leiavad, et kulud selle saamiseks on liiga suured.
- (10) Parandajad ei tohiks teatava aja jooksul muuta Euroopa parandusteabe vormis esitatud tingimusi, sealhulgas parandamise hinda. Sellega tagatakse, et tarbijatele antakse piisavalt aega erinevate pakkumiste võrdlemiseks. Et kaitsta nii palju kui võimalik muude parandajate kui parandamiskohustusega kaupade tootjate lepinguvabadust otsustada, kas sõlmida parandusteenuste osutamise leping, peaks parandajatel olema õigus otsustada sellist lepingut mitte sõlmida, sealhulgas juhul, kus nad on esitanud Euroopa parandusteabe vormi. Kui parandusteenuste osutamise leping sõlmitakse Euroopa parandusteabe vormi alusel, peaks selles vormis sisalduv teave parandamise tingimuste ja hinna kohta moodustama parandusteenuste osutamise lepingu lahutamatu osa, määratledes seega lepingust tulenevad parandaja kohustused. Nende lepinguliste kohustuste täitmata jätmist reguleeritakse kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega.
- (11) Direktiiviga (EL) 2019/771 on müüjatele kehtestatud kohustus parandada kaup nõuetele mittevastavuse korral, kui mittevastavus esines selle üleandmise ajal ja tuleb ilmsiks müüja vastutuse tähtaja jooksul. Selle direktiivi kohaselt ei ole tarbijatel õigust nõuda selliste puuduste parandamist, mis ei kuulu selle kohustuse alla. Selle tulemusena visati suur hulk puudusega, kuid muidu kasutuskõlblike kaupu enneaegselt ära. Et ärgitada tarbijaid sellistes olukordades oma kaupa parandama, tuleks käesoleva direktiiviga kehtestada tootjatele kohustus parandada kaupa, mille suhtes kohaldatakse liidu õigusaktidega kehtestatud parandatavuse nõudeid. Parandamiskohustus tuleks tarbija taotlusel kehtestada nende kaupade tootjatele, kuna nemad on kõnealuste

---

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv 2019/882/EL toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (EMPs kohaldatav tekst), (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64–88).

parandatavuse nõuete adressaadid. Seda kohustust tuleks kohaldada nii liidus kui ka väljaspool liitu asutatud tootjate suhtes seoses liidu turule lastavate kaupadega.

- (12) Kuna käesoleva direktiiviga tootjatele pandud parandamiskohustus hõlmab puudusi, mis ei ole tingitud sellest, et kaup ei vasta müügilepingule, võivad tootjad pakkuda parandustöid tarbijale tasu eest, muu vastusoorituse eest või tasuta. Tasu nõudmine peaks ärgitama tootjaid arendama jätkusuutlikke ärimudeleid, mis hõlmavad ka parandusteenuste pakkumist. Hinnas võib arvesse võtta näiteks tööjõukulusid, varuosade kulusid, parandusseadmete käitamise kulusid ja tavapärasest kasumimarginaali. Parandamise hind ja tingimused tuleks kokku leppida tarbija ja tootja vahelises lepingus ning tarbijale peaks jääma vabadus otsustada, kas hind ja tingimused on vastuvõetavad. Vajadus sellise lepingu järele ja teiste parandajate konkurentsiturve peaksid ärgitama parandustöid tegema kohustatud tootjaid hoidma hinda tarbijale vastuvõetavana. Parandamiskohustust võib täita ka tasuta, juhul kui puudus kuulub müügigarantii alla, näiteks seoses kaupade garanteeritud vastupidavusega.
- (13) Tootjad võivad täita parandamiskohustuse alltöövõtu korras, näiteks kui tootjal puudub parandamise taristu või kui parandustöid saab teha tarbijale lähemal asuv parandaja, muu hulgas juhul, kui tootja asub väljaspool liitu.
- (14) Kohaldatakse nõudeid, mis on sätestatud määruse [kestlike toodete ökodisaini määrus] kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ¹⁶ kohaselt vastu võetud rakendusmeetmetes, mille kohaselt tootjad peaksid tagama juurdepääsu varuosadele, parandus- ja hooldusteabele või mis tahes parandamisega seotud tarkvarale, püsivarale või muudele samalaadsetele abivahenditele. Need nõuded tagavad, et parandamine on tehniliselt teostatav mitte ainult tootja, vaid ka teiste parandajate jaoks. Selle tulemusena saab tarbija ise valida endale sobiva parandaja.
- (15) Parandamiskohustus peaks olema tõhus ka juhul, kui tootja asub väljaspool liitu. Selleks et tarbijad saaksid selle kohustuse täitmiseks pöörduda liidus asutatud ettevõtja poole, nähakse käesoleva direktiiviga ette rida alternatiivseid ettevõtjaid, kes sellistel juhtudel tootja parandamiskohustust täidavad. See peaks võimaldama väljaspool liitu asuvatel tootjatel korraldada ja täita oma parandamiskohustust liidus.
- (16) Et vältida tootjate ülekoormamist ja tagada, et nad suudavad oma parandamiskohustust täita, peaks see kohustus piirduma toodetega, mille parandatavuse nõuded on liidu õigusaktides ette nähtud, nendes õigusaktides ette nähtud ulatuses. Parandatavuse nõuded ei kohusta tootjaid puudusega kaupu parandama, vaid tagavad, et kaubad on parandatavad. Sellised parandatavuse nõuded võib sätestada asjakohastes liidu õigusaktides. Näiteks delegeeritud õigusaktid, mis on vastu võetud vastavalt määrusele [kestlike toodete ökodisaini määrus], või rakendusmeetmed, mis on vastu võetud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/125/EÜ¹⁷, millega luuakse raamistik toodete keskkonnakestlikkuse parandamiseks. Selline parandamiskohustuse piirang tagab, et selline kohustus kehtib ainult nende kaupade suhtes, mis on

---

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10–35).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (uuesti sõnastatud).

kavandatud parandatavatenä. Asjakohased parandatavuse nõuded hõlmavad projekteerimisnõudeid, mis parandavad kauba demonteerimise võimalikkust, ja mitmeid varuosi, mis tuleb teatava miinimumperioodi jooksul kättesaadavaks teha. Parandamiskohustus vastab parandatavuse nõuete kohaldamisalale, näiteks võib ökodisaininõudeid kohaldada ainult kauba teatavate komponentide suhtes ning varuosade kättesaadavaks tegemiseks võib kehtestada teatava ajavahemiku. Käesolevast direktiivist tulenev parandamiskohustus, mis võimaldab tarbijatel müügijärgses etapis nõuda parandamist otse tootjalt, täiendab määruses [kestlike toodete ökodisaini määrus] sätestatud pakkumispoolseid parandatavust käsitlevaid nõudeid, suurendades tarbijate nõudlust parandamise järele.

- (17) Õiguskindluse tagamiseks on käesoleva direktiivi II lisas loetletud asjaomased tooterühmad, mis on liidu õigusaktide kohaste parandatavuse nõuetega hõlmatud. Et tagada sidusus liidu õigusaktide kohaste tulevaste parandatavuse nõuetega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, eelkõige uute parandatavuse nõuete vastuvõtmise korral II lissasse uute tooterühmade lisamiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹⁸ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (18) Kuigi käesoleva direktiiviga kehtestatakse tootjale parandamiskohustus, hõlbustab see ka tarbijatel teiste parandajate pakutavate parandusteenuste valimist. Seda valikut peaks eelkõige hõlbustama võimalus taotleda Euroopa parandusteabe vormi mitte ainult tootjalt, vaid ka teistelt parandajatelt, näiteks müüjalt või sõltumatutelt parandajatelt, või teha otsinguid veebipõhise parandusplatvormi kaudu. Kuna tarbijatel tuleks parandamise eest maksta, võrdlevad nad tõenäoliselt parandusvõimalusi, et valida oma vajadustele kõige sobivamad parandusteenused. Seega on tõenäoline, et nad pöörduvad oma läheduses asuvate sõltumatute parandajate või müüja poole, enne kui nad võtavad ühendust tootjaga, kes võib näiteks asuda kaugemal ja kelle hind võib transpordikulude tõttu olla kõrgem.
- (19) Kooskõlas direktiiviga (EL) 2019/771 tuleks tootja vabastada parandamiskohustusest, kui parandamine on faktiliselt või õiguslikult võimatu. Näiteks ei tohiks tootja keelduda parandamisest puhtalt majanduslikel põhjustel nagu varuosade maksumus. Siseriiklikes õigusaktides, millega rakendatakse direktiivi (EL) 2019/771 või sellele eelnenud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ¹⁹, kasutatakse juba parandamise võimatuse kriteeriumi ja liikmesriikide kohtud kohaldavad seda.
- (20) Selleks et suurendada tarbijate teadlikkust parandamise võimalustest ja seega selle tõenäosust, peaksid tootjad tarbijaid selle kohustuse olemasolust teavitama. Teabes tuleks nimetada selle kohustusega hõlmatud asjaomased kaubad ning selgitus selle

¹⁸ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 213, 12.5.2016, lk 1).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta direktiiv 1999/44/EÜ tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta (EÜT L 171, 7.7.1999, lk 12).

kohta, et neid kaupu parandatakse näiteks alltöövõtjate kaudu, ja millises ulatuses seda tehakse. See teave tuleks teha tarbijale kättesaadavaks selgel ja arusaadaval viisil, ilma et tarbija peaks seda taotlema, ning kooskõlas direktiivi 2019/882 ligipääsetavusnõuetega. Tootjal on vabadus määrata kindlaks vahendid, mille kaudu ta tarbijat teavitab.

- (21) Parandamise soodustamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et nende territooriumil on vähemalt üks veebiplatvorm, mis võimaldab tarbijatel otsida sobivaid parandajaid. Kõnealune platvorm võib olla olemasolev või erasektori hallatav platvorm, kui see vastab käesolevas direktiivis sätestatud tingimustele. See platvorm peaks sisaldama kasutajasõbralikke ja sõltumatuid võrdlusvahendeid, mis aitavad tarbijatel hinnata ja võrrelda erinevate parandusteenuste osutajate eelseid, et nii stimuleerida tarbijaid valima uute kaupade ostmise asemel parandamise. Kuigi platvormi eesmärk on hõlbustada parandusteenuste otsimist ettevõtja ja tarbija vahelistes suhetes, on liikmesriikidel õigus laiendada selle kohaldamisala ka ettevõtjatevahelistele suhetele ja kogukonna juhitud parandusalgatustele.
- (22) Liikmesriigid peaksid tagama, et kõigil ettevõtjatel, kes võivad liidus osutada parandusteenuseid, on veebiplatvormile lihtne juurdepääs. Liikmesriikidel peaks olema vabadus otsustada, millised parandajad saavad veebiplatvormil registreeruda, kui juurdepääs platvormile on kõigi parandajate jaoks liidu õiguse kohaselt mõistlik ja mittediskrimineeriv. See, kui ühe liikmesriigi parandajad saavad registreeruda teises liikmesriigis asuval veebiplatvormil, et osutada tarbijate otsitud valdkondades parandusteenuseid, peaks toetama parandusteenuste piiriülest osutamist. Tuleks jätta liikmesriikide otsustada, kuidas veebiplatvormi asustada, näiteks kas parandajad registreeruvad ise või tehakse olemasolevatest andmebaasidest parandajate nõusolekul väljavõtte, või kas registreerijad peaksid maksma registreerimistasu, mis katab platvormi käitamise kulud. Tagamaks, et veebiplatvormil on lai valik parandusteenuseid, peaksid liikmesriigid tagama, et juurdepääs veebiplatvormile ei ole piiratud konkreetse parandajate kategooriaga. Kuigi riiklikke nõudeid, näiteks vajalikke kutsekvalifikatsioone kohaldatakse jätkuvalt, peaksid liikmesriigid tagama, et veebiplatvorm on avatud kõigile parandajatele, kes neid nõudeid täidavad. Liikmesriikidel peaks samuti olema vabadus otsustada, kas ja mil määral võivad veebiplatvormil registreeruda kogukonna juhitud parandusalgatused, näiteks remondikohvikud, võttes vajaduse korral arvesse ohutuskaalutlusi. Veebiplatvormil peaks olema parandajate taotlusel alati võimalik registreeruda, tingimusel et parandajad vastavad veebiplatvormile juurdepääsu suhtes kohaldatavatele nõuetele.
- (23) Liikmesriigid peaksid tagama, et tarbijatel on lihtne juurdepääs veebiplatvormile, mis võimaldab neil leida puudusega kaupade jaoks sobivaid parandusteenuseid. Veebiplatvorm peaks olema juurdepääsetav ka haavatavatele tarbijatele, sealhulgas puuetega inimestele, kooskõlas kohaldatavate ligipääsetavust käsitlevate liidu õigusaktidega.
- (24) Toodetel põhinev otsingufunktsioon võib võimaldada otsingut tooteliigi või kaubamärgi järgi. Kuna parandajad ei saa konkreetset puudust teada enne, kui on esitatud parandamistaotlus, piisab sellest, kui nad esitavad veebiplatvormil üldteavet parandusteenuste põhielementide kohta, et tarbijatel oleks võimalik otsustada, kas lasta kõnealune kaup parandada, eelkõige keskmine parandamiseks kuluv aeg, ajutise asenduskauba kättesaadavus, koht, kus tarbija kauba parandamiseks üle annab, ning abiteenuste kättesaadavus. Parandajaid tuleks ärgitada oma teavet veebiplatvormil korrapäraselt ajakohastama. Et suurendada tarbijate usaldust veebiplatvormil

pakutavate parandusteenuste vastu, peaks parandajatel olema võimalik tõendada, et nad järgivad teatavaid parandamisstandardeid.

- (25) Et hõlbustada Euroopa parandusteabe vormi hankimist, peaks tarbijatel olema võimalus taotleda seda vormi otse parandajalt veebiplatvormi kaudu. See võimalus tuleks esitada veebiplatvormil silmapaistval viisil. Et suurendada teadlikkust riiklikest parandamise veebiplatvormidest ja hõlbustada juurdepääsu sellistele platvormidele kogu liidus, peaksid liikmesriigid tagama, et nende veebiplatvormid on kättesaadavad asjakohaste riiklike veebilehtede kaudu, mis on ühendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1724²⁰ loodud ühtse digiväravaga. Et suurendada tarbijate teadlikkust veebiplatvormist, peaksid liikmesriigid astuma asjakohaseid samme, näiteks osutama veebiplatvormile asjakohastel riiklikel veebisaitidel või korraldama teavituskampaaniaid.
- (26) Et edendada kaupade kestlikku tarbimist olukordades, mis ei kuulu müüja vastutuse alla, peaks veebiplatvorm edendama parandamise või uute kaupade ostmise alternatiivina ka taastatud kaupu. Selleks peaks veebiplatvorm sisaldama funktsiooni, mis võimaldab tarbijatel leida taastatud kaupade müüjaid või ettevõtteid, kes ostavad puudusega kaupu taastamise eesmärgil, eelkõige võimaldades otsingufunktsiooni iga tootekategooria puhul. Sellistel taastatud kaupade müüjatel või taastamiseks puudusega kaupade ostjatel peaks olema juurdepääs platvormile vastavalt samadele põhimõtetele ja tehnilistele kirjeldustele, mida kohaldatakse parandamise suhtes.
- (27) Komisjon peaks võimaldama Euroopa parandusteenuste vabatahtliku kvaliteedistandardi väljatöötamist, näiteks soodustades ja hõlbustades standardialast vabatahtlikku koostööd ettevõtjate, riigiasutuste ja muude sidusrühmade vahel või esitades Euroopa standardiorganisatsioonidele standardimistaotluse. Euroopa parandusteenuste standard võiks suurendada tarbijate usaldust parandusteenuste vastu kogu liidus. Selline standard võiks hõlmata aspekte, mis mõjutavad tarbija otsuseid parandamise kohta, nagu parandamise lõpuleviimise aeg, ajutise asenduskauba kättesaadavus, kvaliteedi tagamine, näiteks parandamise müügigarantii, ning parandajate pakutavate abiteenuste, näiteks teisaldus-, paigaldus- ja transporditeenuste kättesaadavus.
- (28) Selleks et edendada parandamist direktiivis (EL) 2019/771 sätestatud müüja vastutuse piires, tuleks kohandada ühtlustatud tingimusi, mille alusel saab õiguskaitsevahendina valida parandamise ja asendamise vahel. Tuleks säilitada direktiivis (EL) 2019/771 sätestatud põhimõtte kasutada kohaldatava õiguskaitsevahendi kindlaksmääramisel ühe kriteeriumina kaalumist, kas valitud õiguskaitsevahend tekitaks müüjale teise vahendiga võrreldes ebaproportsionaalseid kulusid. Tarbijale jääb õigus valida asendamise asemel parandamine, välja arvatud juhul, kui parandamine oleks võimatu või kui see põhjustaks müüjale asendamisega võrreldes ebaproportsionaalseid kulusid. Kui aga asendamise kulud on suuremad kui parandamise kulud või nendega võrdsed, peaks müüja kauba alati parandama. Seega võib tarbija valida õiguskaitsevahendina asendamise üksnes siis, kui see on odavam kui parandamine. Direktiivi (EL) 2019/771 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (29) Selleks et võimaldada käesolevas direktiivis sätestatud õigusnormide täitmise tagamist esindushagide kaudu, on vaja muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL)

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

2020/1828¹⁶ I lisa. Et liikmesriikide määratud pädevad asutused teeksid omavahel ja komisjoniga koostööd ja koordineeriksid meetmeid, et tagada käesolevas direktiivis sätestatud õigusnormide järgimine, on vaja muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2017/2394¹⁷ lisa.

- (30) Et ettevõtjatel oleks võimalik kohaneda, tuleks kehtestada üleminekusätted käesoleva direktiivi teatavate artiklite kohaldamise kohta. Seega tuleks parandamise ja sellega seotud teabe esitamise kohustust kohaldada parandusteenuste osutamise lepingute suhtes pärast [24 kuud pärast jõustumist]. Direktiivi (EL) 2019/771 muudatust tuleks kohaldada üksnes müügilepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast [24 kuud pärast jõustumist], et tagada õiguskindlus ja anda müüjatele piisavalt aega, et kohaneda parandamise ja asendamise muudetud õiguskaitsevahenditega.
- (31) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta¹⁸ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (32) Liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada eesmärki edendada tarbijate ostetud kaupade parandamist, et aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tagades samal ajal kõrgetasemelise keskkonna- ja tarbijakaitse. Uued riiklikud kohustuslikud õigusnormid, millega edendatakse kestlikku tarbimist direktiivi (EL) 2019/771 kohaldamisalast välja jäävate puuduste parandamise teel, oleksid tõenäoliselt erinevad ja põhjustaksid siseturu killustumist. Liikmesriigid ei tohi muuta direktiivis (EL) 2019/771 sätestatud täielikult ühtlustatud norme müüja vastutuse alla kuuluvate puuduste kohta. Käesoleva direktiivi eesmärki on selle ulatuse ja toime tõttu parem saavutada liidu tasandil täielikult ühtlustatud ühiste õigusnormide abil, millega edendatakse parandamist direktiivis (EL) 2019/771 sätestatud müüja vastutuse piires ja väljaspool seda. Seega võib liit võtta vastu meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (33) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja -vabadusi ning eelkõige on selle eesmärk tagada, et täielikult austataks Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 16, 26, 37, 38 ja 47. See aitab parandada keskkonna kvaliteeti kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 37, sest edendatakse kaupade kestlikku tarbimist ja seeläbi vähendatakse kasutuskõlblike kaupade enneaegse äraviskamise negatiivset keskkonnamõju. Käesoleva direktiiviga tagatakse tarbijakaitset käsitleva artikli 38 täielik austamine, tõhustades tarbijate õigusi seoses puudustega, mis esinevad või ilmnevad väljaspool direktiivi (EL) 2019/771 artikli 10 kohast müüja vastutust. Sellega tagatakse ka ettevõtlusvabaduse austamine kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 16, kaitstes lepinguvabadust ja soodustades parandusteenuste arengut siseturul. Käesolev direktiiv aitab kaasa puuetega inimeste integreerimisele kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 26, hõlbustades puuetega inimeste juurdepääsu veebiplatvormile. Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada, et täielikult austataks artiklit 47, mis käsitleb õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele tõhusate täitmise tagamise meetmete abil.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimise, eesmärk ja kohaldamisala

1. Käesolevas direktiivis sätestatakse ühised normid, millega edendatakse kaupade parandamist, et aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tagades samal ajal tarbija- ja keskkonnakaitse kõrge taseme.
2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tarbijate ostetud kaupade parandamise suhtes, kui kaubal esineb või ilmneb puudus väljaspool direktiivi (EL) 2019/771 artikli 10 kohast müüja vastutust.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „tarbija“ – direktiivi (EL) 2019/771 artikli 2 punktis 2 määratletud tarbija;
2. „parandaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes oma kaubandus-, majandus-, ametialases või kutsetegevuses osutab parandusteenust, sealhulgas parandusteenuseid osutavad tootjad ja müüjad, ning sõltumatud või selliste tootjate või müüjatega seotud parandusteenuste osutajad;
3. „müüja“ – direktiivi (EL) 2019/771 artikli 2 punktis 3 määratletud müüja;
4. „tootja“ – määruse [kestlike toodete ökodisaini määrus] artikli 2 punktis 42 määratletud tootja;
5. „volitatud esindaja“ – määruse [kestlike toodete ökodisaini määrus] artikli 2 punktis 43 määratletud volitatud esindaja;
6. „importija“ – määruse [kestlike toodete ökodisaini määrus] artikli 2 punktis 44 määratletud importija;
7. „turustaja“ – määruse [kestlike toodete ökodisaini määrus] artikli 2 punktis 45 määratletud turustaja;
8. „kaup“ – direktiivi (EL) 2019/771 artikli 2 punktis 5 määratletud kaup, välja arvatud vesi, gaas ja elekter;
9. „taastamine“ – määruse [kestlike toodete ökodisaini määrus] artikli 2 punktis 18 määratletud renoveerimine;
10. „parandatavuse nõuded“ – II lisa loetletud liidu õigusaktide nõuded, mis võimaldavad toodet parandada, sealhulgas nõuded, millega suurendatakse toote demonteerimise lihtsust, juurdepääsu varuosadele ja parandamisega seotud teabele ja vahenditele, mida kohaldatakse toodete või nende konkreetsete osade suhtes;

Artikkel 3

Ühtlustamistase

Liikmesriigid ei säilita ega kehtesta oma siseriiklikes õigusaktides sätteid, mis erinevad käesoleva direktiivi sätetest.

Artikkel 4

Euroopa parandusteabe vorm

1. Liikmesriigid tagavad, et enne kui parandusteenuste osutamise leping muutub tarbija jaoks siduvaks, esitab parandaja tarbijale taotluse korral I lisas sätestatud Euroopa parandusteabe vormi püsival andmekandjal direktiivi (EL) 2019/771 artikli 2 punkti 11 tähenduses.
2. Parandajad, kes ei ole artikli 5 kohaselt kohustatud parandama, ei ole kohustatud esitama Euroopa parandusteabe vormi, kui nad ei kavatse parandusteenust osutada.
3. Parandaja võib nõuda tarbijalt Euroopa parandusteabe vormis sisalduva teabe esitamisega parandaja kantud kulude tasumist.
Ilma et see piiraks direktiivi 2011/83/EL kohaldamist, teavitab parandaja tarbijat esimeses lõigus osutatud kuludest enne, kui tarbija taotleb Euroopa parandusteabe vormi esitamist.
4. Euroopa parandusteabe vormis täpsustatakse selgelt ja arusaadavalt järgmised parandamise tingimused:
  - (a) parandaja andmed;
  - (b) parandaja asukoha aadress, samuti parandaja telefoninumber ja e-posti aadress ning olemasolu korral muud veebipõhise suhtlemise vahendid, mis võimaldavad tarbijal parandajaga kiiresti ja tõhusalt ühendust võtta ja temaga suhelda;
  - (c) parandatav kaup;
  - (d) puuduse laad ja soovitatud parandusviis;
  - (e) hind, või kui hinda ei ole põhjendatult võimalik eelnevalt arvutada, hinna arvutamise viis ja parandamise maksimumhind;
  - (f) parandamise lõpuleviimiseks hinnanguliselt kuluv aeg;
  - (g) ajutise asenduskauba kättesaadavus parandamise ajaks ja vajaduse korral ajutise asendamise võimalikud kulud tarbijale;
  - (h) koht, kus tarbija annab kauba parandamiseks üle;
  - (i) vajaduse korral parandaja pakutavate abiteenuste, näiteks teisaldus-, paigaldus- ja transporditeenuste kättesaadavus ning nende teenuste võimalikud kulud tarbijale.

5. Parandaja ei muuda Euroopa parandusteabe vormis täpsustatud parandamise tingimusi 30 kalendripäeva jooksul alates kuupäevast, mil kõnealune vorm tarbijale esitati, välja arvatud juhul, kui parandaja ja tarbija on kokku leppinud teisiti. Kui parandusteenuste osutamise leping sõlmitakse 30 päeva jooksul, moodustavad Euroopa parandusteabe vormis täpsustatud parandamise tingimused kõnealuse lepingu lahutamatu osa.
6. Kui parandaja on tarbijale esitanud täieliku ja täpse Euroopa parandusteabe vormi, loetakse, et ta on täitnud järgmised nõuded:
  - (a) parandusteenuse põhiomadusi käsitlevad teavitamisnõuded, mis on sätestatud direktiivi 2011/83/EL artikli 5 lõike 1 punktis a ja artikli 6 lõike 1 punktis a ning direktiivi 2006/123/EÜ artikli 22 lõike 1 punktis j;
  - (b) parandaja nime ja kontaktandmeid käsitlevad teavitamisnõuded, mis on sätestatud direktiivi 2011/83/EL artikli 5 lõike 1 punktis b ja artikli 6 lõike 1 punktides b ja c, direktiivi 2006/123/EÜ artikli 22 lõike 1 punktis a ning direktiivi 2000/31/EÜ artikli 5 lõike 1 punktides a, b ja c;
  - (c) hinda käsitlevad teavitamisnõuded, mis on sätestatud direktiivi 2011/83/EL artikli 5 lõike 1 punktis c ja artikli 6 lõike 1 punktis c ning direktiivi 2006/123/EÜ artikli 22 lõike 1 punktis i ja lõike 3 punktis a;
  - (d) parandusteenuse osutamise korda ja selleks kuluva aega käsitlevad teavitamisnõuded, mis on sätestatud direktiivi 2011/83/EL artikli 5 lõike 1 punktis d ja artikli 6 lõike 1 punktis g.

Artikkel 5

Parandamiskohustus

1. Liikmesriigid tagavad, et tarbija taotlusel parandab tootja tasuta või tasu või mis tahes muu vastusoorituse eest kaubad, mille parandatavuse nõuded on ette nähtud II lisa loetletud liidu õigusaktidega, ja seda nendes õigusaktides ette nähtud ulatuses. Tootja ei ole kohustatud parandama sellist kaupa, mille parandamine on võimatu. Tootja võib parandamiskohustuse täitmiseks tellida parandamise allhanke korras.
2. Kui tootja, kes on kohustatud lõike 1 kohaselt parandustööd tegema, asub väljaspool liitu, täidab tootja kohustust tema volitatud esindaja liidus. Kui tootjal ei ole liidus volitatud esindajat, täidab tootja kohustust asjaomase kauba importija. Kui puudub importija, täidab tootja kohustust asjaomase kauba turustaja.
3. Tootjad tagavad, et sõltumatutel parandajatel on juurdepääs varuosadele ja parandamisega seotud teabele ja vahenditele kooskõlas II lisa loetletud liidu õigusaktidega.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 15 vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, ajakohastades õigusnormide arengut silmas pidades parandatavuse nõudeid sätestavate liidu õigusaktide loetelu.

Artikkel 6

Teave parandamiskohustuse kohta

Liikmesriigid tagavad, et tootjad teavitavad tarbijaid artikli 5 kohasest parandamiskohustusest ja esitavad teabe parandusteenuste kohta kergesti kättesaadaval, selgel ja arusaadaval viisil, näiteks artiklis 7 osutatud veebiplatvormi kaudu.

Artikkel 7

Parandamise ja taastatud kaupade veebiplatvorm

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil on vähemalt üks veebiplatvorm, mis võimaldab tarbijatel parandajaid leida. Kõnealune platvorm:
  - (a) hõlmab võimalust otsida kaupade, parandusteenuste asukohta ja parandamise tingimuste järgi, näiteks parandamise lõpuleviimiseks kuluv aeg, ajutiste asenduskaupade kättesaadavus ja koht, kus tarbija kauba parandamiseks üle annab, parandajate pakutavate abiteenuste kättesaadavus ja tingimused, sealhulgas teisaldamine, paigaldus ja transport, ning kohaldatavad Euroopa või riiklikud kvaliteedistandardid;
  - (b) võimaldab tarbijatel taotleda platvormi kaudu Euroopa parandusteabe vormi;
  - (c) võimaldab parandajatel kontaktandmeid ja teenuseid korrapäraselt ajakohastada;
  - (d) võimaldab parandajatel näidata, et nad järgivad kohaldatavaid Euroopa või riiklikke kvaliteedistandardeid;
  - (e) võimaldab juurdepääsu riiklike veebisaitide kaudu, mis on ühendatud määrusega (EL) 2018/1724 loodud ühtse digiväravaga;
  - (f) tagab juurdepääsuvõimalused puuetega inimestele.
2. Liikmesriigid tagavad, et veebiplatvorm sisaldab ka otsingufunktsiooni tootekategooria kaupa, et leida taastatud kaupade müüjaid ja taastamiseks puudusega kaupu otsivaid ostjaid.
3. Parandajate, taastatud kaupade müüjate ja taastamiseks puudusega kaupade ostjate veebiplatvormil registreerimine on vabatahtlik. Liikmesriigid määravad platvormile juurdepääsu kindlaks kooskõlas liidu õigusega. Veebiplatvormi kasutamine on tarbijatele tasuta.

Artikkel 8

Täitmise tagamine

1. Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi täitmise tagamiseks vajalike piisavate ja tõhusate vahendite olemasolu.
2. Lõikes 1 osutatud vahendite hulka kuuluvad õigusnormid, mille kohaselt üks või mitu järgmistest liikmesriigi õigusega määratud asutustest võivad kooskõlas liikmesriigi õigusega pöörduda liikmesriigi kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi õigusnormide kohaldamine:
  - (a) avalik-õiguslikud asutused või nende esindajad;
  - (b) organisatsioonid, kellel on õigustatud huvi kaitsta tarbijaid või keskkonda;
  - (c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi meetmeid võtta.

Artikkel 9

Tarbijate teavitamine

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et teave käesolevast direktiivist tulenevate tarbijate õiguste ja nende õiguste täitmise tagamise vahendite kohta on tarbijatele kättesaadav, sealhulgas riiklikel veebisaitidel, mis on ühendatud määrusega (EL) 2018/1724 loodud ühtse digiväravaga.

Artikkel 10

Sätete kohustuslikkus

1. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, ei ole tarbija jaoks siduv lepingutingimus, mis välistab tarbija kahjuks käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud liikmesriigi sätete kohaldamise, kaldub neist tarbija kahjuks kõrvale või muudab nende toimet tarbija kahjuks.
2. Käesoleva direktiivi kohaldamine ei takista parandajat pakkumast tarbijale lepingutingimusi, mille alusel pakutakse käesolevas direktiivis sätestatust ulatuslikumat kaitset.

Artikkel 11

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse artiklite 4, 5 ja 6 alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile 24 kuu jooksul alates jõustumisest lõikes 1 osutatud õigusnormidest ja meetmetest ning annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

Artikkel 12

Direktiivi (EL) 2019/771 muutmine

Direktiivi (EL) 2019/771 artikli 13 lõikesse 2 lisatakse järgmine lause:

„Erandina käesoleva lõike esimesest lausest, kui asendamise kulud on võrdsed parandamise kuludega või nendest suuremad, parandab müüja kauba, et viia kaup nõuetega vastavusse.“

Artikkel 13

Direktiivi (EL) 2020/1828 muutmine

Määruse (EL) 2020/1828 I lisasse lisatakse järgmine punkt 67:

„67. Euroopa Parlamendi ja nõukogu [kuupäev] direktiiv (EL) xx/xx kaupade parandamist edendavate ühiste normide kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ning direktiive (EL) 2019/771 ja (EL) 2020/1828 (ELT L xx).“

Artikkel 14

Määruse (EL) 2017/2394 muutmine

Määruse (EL) 2017/2394 lisasse lisatakse järgmine punkt 27:

„27. Euroopa Parlamendi ja nõukogu [kuupäev] direktiiv (EL) xx/xx kaupade parandamist edendavate ühiste normide kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ning direktiive (EL) 2019/771 ja (EL) 2020/1828 (ELT L xx).“

Artikkel 15

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuueks aastaks alates [üks kuu pärast käesoleva õigusakti jõustumist]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne kuueaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 5 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 16

Üleminekusätted

1. Käesoleva direktiivi artikli 5 lõikeid 1 ja 2 ning artiklit 6 ei kohaldata parandusteenuste osutamise lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne [24 kuud pärast jõustumist].

2. Käesoleva direktiivi artiklit 12 ei kohaldata müügilepingute suhtes, mis on sõlmitud enne [24 kuud pärast jõustumist].

Artikkel 17

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [24 kuu jooksul pärast direktiivi jõustumist]. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates [24 kuud pärast jõustumist].

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti ning käesoleva direktiivi kohaselt loodud parandamise ja taastatud kaupade riiklikud veebiplatvormid.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 19

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*